

zkoumaný klitikon
ho
mu
mi
ti

zkoumaný klitikon
ho
mu
mi
ti

zkoumaný klitikon
ho
mu
mi
ti

zkoumaný klitikon

ho
mu
mi
ti

zkoumaný klitikon
ho
mu
mi
ti

zkoumaný klitikon
ho
mu
mi
ti

zkoumaný klitikon
ho
mu
mi
ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

kontrolní sufixy

imperativní

xxx

//////////

~mi

V -me

Přejděme k dalšímu bodu schůzky. Nebojme se a **vyzvěme** je k přímé konfrontaci!

Bojujme a **umřeme** pro krále! Buďme k sobě upřímní a **nelžeme** sami sobě!

V -te

Bojujte a **umřete** pro krále! Buďte k sobě upřímní a **nelžete** sami sobě!

Přejděte k dalšímu bodu schůzky. Nebojte se a **vyzvěte** je k přímé konfrontaci!

dva imperativy kvůli vynucení imperativního čtení

kontrolní sufixy

indikativní (prézens)

xxx

//////////

~mi

V -me

V dalším kole **vyzvěme** stávajícího šampiona. **Děláme** domácí úkoly. **Prosíme** o prominutí.

Snad **neumřeme** ještě dnes. Ještě **přejdeme** silnici a jsme tam.

V -te

Alespoň **neumřete** zbytečně. Pak **dojdete** k nádraží, přejdete koleje a podíváte se vpravo.

Čtíte pravidla hry. Nakonec **vyzvěte** všechny, aby se postavili. **Děláte** příliš mnoho chyb.

koordinace s dalším indikativem, aby se vynutilo indikativní čtení

kombinace se všemi vokály pro porovnání sufixu -te s (slovo končící na vokál)+(klitik ti)

kontrolní sufixy

adjektivní flexe

VV-ho

Potkali **mladého** muže bez **zlatého** náramku.

VV-mu

Volali **mladému** muži. Nevěnovali pozornost **zlatému** náramku.

VV-mi

Flirtovaly s **mladými** muži se **zlatými** náramky.

xxx

//////////

ne úplně ideální, protože je tam dlouhý vokál

kontrolní sufixy

infinitivní

xxx

////////////////

xxx

////////////////

xxx

////////////////

V-ti

Mluviti stříbrno, **mlčeti** zlato. Kdo chce s vlky **žíti**, musí s nimi **výti**.

kontrolní sufixy

derivační

xxx

////////////////

V + verb. suf. -nu/-nou, -mo

Zavinu dítě do peřinek. **Vzpomenu** si na tebe.

Dostanu se tam za deset minut. Je nám **známo**, že přijede.

V + adj. suf. -ný, -mý/-my

Byl to **jediný** host u nás. **Známí** k nám nepřijeli. Okolnosti jeho zmizení **známy** zatím nejsou.

Žádaný autor přijel do našeho knihkupectví. Jeho **strojený** přednes nás překvapil.

xxx

////////////////

všechny možné vokalické varianty pro porovnání s mezislovním švem u klitik mu, mi

kontrolní slova

neklitické protějšky

Mám z **něho** strach. Ani **jeho** neviděl nikdo odcházet.

Ale ani **jemu** se nevedlo lépe. Kvůli **němu** přišel o práci.

Začal **jimi** opovrhovat. Pod **nimi** ležely zalesněné borové stráně.

////////////////

kontrolní slova

hlásková skupina na začátku slova

#ho...

Hotovost berou všude.

#mu

Mutování tohoto viru je nepředvídatelné.

#mi...

Mitóza je biologický termín označující typ buněčného dělení.

#ti...

Tikání hodin ho znervózňovalo.

kontrolní slova

hlásková skupina na konci kořene slova

Vh-o

Myslím jen na **blaho** své země. Dovolená v Chorvatsku vyjde stejně **draho** jako dovolená v Řecku.

Vm-u

Na **seznamu** hledaných osob se objevilo nové jméno. Na spodním **lemu** stanu byly připevněné šňůry.

Vm-i

Spodní **lemy** stanu jsou zablácené.

Seznamy hledaných osob obsahují nové jméno. Prostě se to **přejme** od někoho jiného.

Vt-i, Vt-e

Tento robot **uhněte** těsto z jednoho kilogramu mouky.

Děti se na hřišti bavily. Na **trati** už nikoho nenašli.

xxx

////////////////

~mi

S/Z -me

Opustíme období renesance a **přenesme** se do baroka.

Přejme jim vše dobré. **Odvezme** to harampádí pryč.

S/Z -te + P-te

Pokožkové rostliny je třeba rosit, **roste** je alespoň jednou za měsíc! Zavazíte tu, **uhněte** trochu!

Vstupte a posadte se. **Rozvezte** tyhle balíky! **Přeneste** to někam jinam!

protože dochází k měkčení nemáme nikde v imperativu kořen končící na t připojený k imperativní příponě -te, nahradíme to tedy jinou plozivou /p/ nebo /k/ - budeme sledovat geminátu/degeminaci

xxx

////////////////

xxx

////////////////

xxx

////////////////

////////////////

xxx

////////////////

////////////////

číslovky

xxx

////////////////

xxx

////////////////

V-mi

Vymaloval byt **třemi** barvami. **Oběmi** směry se nemohli vydat.

xxx

////////////////

xxx

////////////////

xxx

////////////////

xxx

////////////////

C-ti

A manželský potomek pak mohl **něsti** rodové jméno. Ten hříšník po čtyřech **lézti** musí.

t/d nenajdeme

xxx

////////////////

S/Z/T/D + verb. suf. -nu/-nou, adj. -mo

Už se těším, až do toho masa **zabodnu** vidličku. **Zakousnu** se do jablka. Večer potají **vyklouznu** z pokoje.

Setnu se hned na začátku, pak už budu jen ležet v koutě. **Pokradmu** ho pozorovala. **Pošeptmu** se dozvěděla tu

S/Z/T/D + adj. suf. -ný, -mý

Stačil jí **letmý** pohled, aby ho poznala. Přeje si jen **střídmy** svatební obřad. Je to **výrazný** rozdíl. Je to **jasný** jako

Nechci poslouchat ten tvůj **bídný** příběh. Náš **četný** soubor keramiky pochází z Egypta. V noze máme **šikmý** sv

xxx

////////////////

CP-klitik

Neřekl, **koho** tam viděl. Nepřiznal, **čeho** se dopustil.

Neprozdil, **komu** lhal. Popsal, **čemu** nevěřil.

////////////////

////////////////

lexikalizované klitiky v CP --- flektivní spojovací výrazy

S/Zh-o

//////////

S/Zm-u

Károvou **osmu** se mu nepodařilo najít. Na očistu **organizmu** používám bylinný čaj.

S/Zm-i

Tyto **organizmy** jsou neškodné.

Chlubil se svými **osmi** auty.

S/Zt-i

Na zahradě **roste** lípa.

Nějak mu ty **kosti** budou muset sdrátovat k sobě.

---

xxx

////////////////

~mi

N -me

Zlomme společně tuto strašnou kletbu! **Uvědomme** si, že žijeme v globalizovaném světě.

Skloňme se před novým králem. **Zmiňme** snad ještě tuto drobnost.

N -te

Skloňte zbraně! **Zmiňte** se také o mém nápadu.

Ztupte mu brusle a **zlomte** mu hokejku. **Uvědomte si**, že tu nejste sami.

xxx

////////////////

xxx

////////////////

xxx

////////////////

////////////////

xxx

////////////////

////////////////

substantivní flexe

xxx

////////////////

xxx

////////////////

C-mi

Peněžmi se tady už neplatí, jen kartami. S některými **lidmi** je to někdy těžké.

Mluvila s **děťmi** o pohádkách. Léčbu můžete doplnit bylinnými **směsmi** na odkašlávání.

xxx

////////////////

xxx

////////////////

N + adj. -mo

////////////////

Váha **předklonmo** je rovnovážná poloha. **Koňmo** pojeděš hodně dlouho.

N + adj. suf. -ný

Vinný list je nezaujal. **Ochranný** oblek není třeba.

Na stole ležel **bezenný** cár papíru. Jeho **skromný** přístup všechny překvapil.

xxx

////////////////

T/Dh-o

//////////

T/Dm-u

Vytáhl si pikovou **sedmu** a srdcovou dámu. Začne si broukat do **rytmu** hudby.

T/Dm-i

Pracoval s **algoritmy** strojového učení.

V uzavírce počítal se **sedmi** dny.

P/Kt-i

Seřadili se tu **adepti** na hlavní cenu.

Silné pihovaté ruce měla až k **lokti** holé.

ploziva + t + i

xxx

////////////////

xxx

////////////////

V-mi

S **houbami** ta bramboračka bude lepší. V **Kuřimi** je hezký záměček.

Chvílemi nedává pozor.

xxx

////////////////

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

zkoumaný klitikon

ho

mu

mi

ti

X # klitik

mezislovní hranice - klitik vedle slovesa

V # ho

Tiskne ho každý týden. Nebaví ho pořád jen poslouchat.

V # mu

Tiskne mu fakturu kvůli odpisu daní. Vymluví mu ten hloupý nápad.

V # mi

Tiskne mi fakturu kvůli odpisu daní. Vymluví mi ten hloupý nápad.

V # ti

Tiskne ti fakturu kvůli odpisu daní. Vymluví ti ten hloupý nápad.

vokál před klitikem bude vypadat jako vokál na konci slova, nebo uprostřed slova?

X # klitik

mezislovní hranice - klitik vedle objektu

V # ho

Tátovi ho dala pod stromeček.

V # mu

Té holky mu bylo najednou líto.

V # mi

Té holky mu bylo najednou líto.

V # ti

Té holky ti musí být líto.

X # klitik

mezislovní hranice - klitik vedle subjektu

V # ho

Dana ho zavolala. Ona mu zavolala.

V # mu

Dana mu zavolala. Ona mu zavolala.

V # mi

Dana mi zavolala. Ona mi zavolala.

V # ti

Dana ti zavolala. Ona ti zavolala.

X # klitik

mezislovní hranice - klitik vedle klitiku

V # ho

Nevzdá se ho snadno. Nedala by ho z ruky.

V # mu

Nevzdá se mu snadno. Neměla by mu to říkat.

V # mi

Nevzdá se mi snadno. Neměla by mi to říkat.

V # ti

Nevzdá se ti snadno. Neměla by ti to říkat.

X # klitik

mezislovní hranice - klitik vedle jiné fráze (adverbium/přísluvečné určení)

V # ho

Doma ho najde.

V # mu

Doma mu najde něco k jídlu.

V # mi

Doma mi najde něco k jídlu.

V # ti

Doma ti najde něco k jídlu.

X # klitik

mezislovní hranice - klitik vedle spojovacího výrazu

V # ho

Řekl, že ho napíše.

V # mu

Řekl, že mu napíše.

V # mi

Řekl, že mi napíše.

V # ti

Řekl, že ti napíše.

X # klitik

mezislovní hranice - klitik jako post-atribut ("meta")

V # ho

Zájmeno "ho" patří k zájmenům osobním.

V # mu

Zájmeno "mu" patří k zájmenům osobním.

V # mi

Zájmeno "mi" patří k zájmenům osobním.

V # ti

Zájmeno "ti" patří k zájmenům osobním.

vynucená silná pozice klitik
budou mít přízvuk?

X # klitik

lexikalizované klitiky (Booij)

škoda ho

Zemřel tak mladý, škoda ho.

sláva mu

Vyhrál další bitvu, sláva mu.

hanba mi

Hanba mi za každé sprosté slovo.

běda ti

Běda ti to zase zkazit!

genitivní ho, všude jinde akuzativní ho

první pozice

ho

Ho to nezajímá.

mu

Mu to říkám!

mi

Mi ho bylo líto!

ti

Ti to nevadí.

proklitiky?

přízvuk?

přídech před klitikem?

S/Z # ho

Přivez ho do soboty, pak už to nemá cenu. Přines ho do kanceláře.

S/Z # mu

Pověz mu tu novinku. Přines mu to do kanceláře.

S/Z # mi

Pověz mi o tom víc. , přines mi

S/Z # ti

Pomoz ti Pánbůh!

---

z kvůli testování ztráty znělosti na konci slova
s kvůli asimilaci znělosti (voicing způsobený h)

S/Z # ho

Zeměpis ho dobře nenaučili. Provaz ho v tělocviku nenaučili.

S/Z # mu

Dopis mu neposlali. Zákaz mu nezrušili.

S/Z # mi

Dopis mi neposlali. Zákaz mi nezrušili.

S/Z # ti

Dopis ti neposlali. Zákaz ti nezrušili.

S/Z # ho

Pes ho pokoušel. Mráz ho spálil.

S/Z # mu

Pes mu pokoušel ruku. Mráz mu spálil bylinky.

S/Z # mi

Pes mi pokoušel ruku. Mráz mi spálil bylinky.

S/Z # ti

Pes ti pokoušel ruku. Mráz ti spálil bylinky.

S/Z # ho

Vzdala ses ho včera. Chtělas ho koupit.

S/Z # mu

Vzdala ses mu včera. Chtělas mu koupit auto.

S/Z # mi

Vzdala ses mi včera. Chtělas mi koupit auto.

S/Z # ti

////////

S/Z # ho

Dnes ho obváže. Snáz ho obváže.

S/Z # mu

Dnes mu obváže koleno. Snáz mu obváže koleno.

S/Z # mi

Dnes mi ováže koleno. Snáz mi obváže koleno.

S/Z # ti

Dnes ti obváže koleno. Snáz ti obváže koleno.

S/Z # ho

/////

S/Z # mu

/////

S/Z # mi

/////

S/Z # ti

/////

S/Z # ho

Výraz "ho" se do tohoto spojení nehodí.

S/Z # mu

Výraz "mu" se do tohoto spojení nehodí.

S/Z # mi

Výraz "mi" se do tohoto spojení nehodí.

S/Z # ti

Výraz "ti" se do tohoto spojení nehodí.

---

vs nelexikalizované (pro porovnání)

škoda ho

Vypadá ještě dobře, je škoda ho vyhodit.

sláva mu

Sláva mu stoupla do hlavy.

hanba mi

A hanba mi byla i za něj.

---

běda ti

//////

H # ho

Přistih ho během podvodu. Píchn ho do ruky.

H # mu

Přistřih mu křídýlka. Píchn mu trn do ruky.

H # mi

Přistřih mi křídýlka. Píchn mi trn do ruky.

H # ti

Přistřih ti křídýlka. Píchn ti trn do ruky.

H # ho

Obsah ho generovat naučil, ale ostatní funkce ve Wordu už neznal.

H # mu

Obsah mu řekl, ale s ničím jiným mu nepomohl.

H # mi

Obsah mi řekl, ale s ničím jiným mi nepomohl.

H # ti

Obsah ti řeknu, ale s ničím dalším ti nepomůžu.

H # ho

Vrah ho zranil. Prach ho zaprášil.

H # mu

Vrah mu zranil ruku. Prach mu zaprášil plíce.

H # mi

Vrah mi zranil ruku. Prach mi zaprášil plíce.

H # ti

Vrah ti zranil ruku. Prach ti zaprášil plíce.

H # ho

Přesně tolik se jich ho rozhodlo podpořit.

H # mu

/////

H # mi

/////

H # ti

/////

H # ho

Nadosah ho měl v posledním kole. Navrch ho ozdobil zelenou petrželkou.

H # mu

/////

H # mi

/////

H # ti

/////

H # ho

/////

H # mu

/////

H # mi

/////

H # ti

/////

H # ho

/////

H # mu

/////

H # mi

/////

H # ti

/////

T # ho

Upéct sele je moc složité. Dělat ho nebudu.

T # mu

Dělat mu sele nebude, je to moc složité.

T # mi

Dělat mi sele nebude, je to moc složité.

T # ti

Dělat ti sele nebude, je to moc složité.

T # ho

Počítat ho nenaučili.

T # mu

Referát mu přidělili minulý týden.

T # mi

Referát mi přidělili minulý týden.

T # ti

Referát ti přidělili minulý týden. Sad ti zničila povodeň.

T # ho

Lhát ho nenapadlo.

T # mu

Lhát mu nepřišlo správné.

T # mi

Lhát mi nepřišlo správné.

T # ti

Lhát ti nepřišlo správné.

T # ho

Lhát ho nenapadlo.

T # mu

Lhát mu nepřišlo správné.

T # mi

Lhát mi nepřišlo správné.

T # ti

Lhát ti nepřišlo správné.

T # ho

Snad ho najde. Opět ho najde.

T # mu

Snad mu něco najde. Opět mu něco najde.

T # mi

Snad mi něco najde. Opět mi něco najde.

T # ti

Snad ti něco najde. Opět ti něco najde.

K/Ť # ho

Je to konec světa tak, jak ho známe. Požádala jsem mamku, ať ho koupí.

K/Ť # mu

Nevím, jak mu pomoci. Pozor, ať mu neublížíte.

K/Ť # mi

Neví, jak mi pomoci. Pozor, ať mi nešlápneš na nohu.

K/Ť # ti

Nevím, jak ti pomoci. Pozor, ať ti neuteče.

---

místo t/d jiné plozivy, které na konci spojek můžeme najít

T # ho

/////

T # mu

/////

T # mi

/////

T # ti

V této větě je třeba vyměnit "ti" za "tito"

N # ho

Koupil jsem zlatý náramek. Dám ho sestře.

N # mu

Dám mu zlatý náramek.

N # mi

Perem mi ponožky.

N # ti

Dám ti zlatý náramek.

N # ho

Žen ho moc neoslovilo.

N # mu

Těch žen mu bylo líto.

N # mi

Těch žen mi bylo líto.

N # ti

Těch žen ti bylo líto.

N # ho

Dan ho nezavolá. On ho nezavolá.

N # mu

Sam mu nezavolá. Dan mu nezavolá. On mu nezavolá.

N # mi

Sam mi nezavolá. Dan mi nezavolá. On mi nezavolá.

N # ti

Dan ti nezavolá. On ti nezavolá.

n + ti === ň + ti

N # ho

/////

N # mu

/////

N # mi

/////

N # ti

/////

N # ho

Tam ho položil.

N # mu

Tam mu položil ten mobil.

N # mi

Tam mi položil ten mobil.

N # ti

Tam ti položil ten mobil.

N # ho

Jenom ho uviděl, už na něj křičel.

N # mu

Jenom mu předal balík, už zase jel.

N # mi

Jenom mi předal balík, už zase jel.

N # ti

Jenom ti předal balík, už zase jel.

N # ho

V další větě vyměním "ho" za "jeho".

N # mu

V první větě vyměním "mu" za "jemu".

N # mi

V druhé větě vyměním "mi" za "jimi".

N # ti

V poslední větě vyměním "ti" za "tito".

Klitik vedle subjektu rozvitého vztažnou větou

Důkazy, které předložila, ho, jak je vidět, nepřesvědčují.

Důkazy, které předložila, mi, jak je vidět, vůbec nepomůžou.

Důkazy, které předložila, mu, jak je vidět, vůbec nepomůžou.

Důkazy, které předložila, ti, jak je vidět, vůbec nepomůžou.

pauza před klitikem? bude zde klitik s přízvukem nebo se přimkne ke vztažné větě?

CP+klitik # klitik

koho/čeho # ho

Z čeho ho obviňuješ, není moje věc. Ví přesně, z koho ho bolí hlava.

komu/čemu # mu

Řekni, k čemu mu to bude. Neví, ke komu mu utečou zákazníci.

komu/čemu # mi

Řekni, k čemu mi to bude. Nevím, ke komu mi utečou zákazníci.

komu/čemu # ti

Řekni, k čemu ti to bude. Nevíš, ke komu ti utečou zákazníci.
